

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДРЕПА - ВЕЛИНГРАД
Бул. „Съединение“ 256, e-mail: 1301811@edu.mon.bg <mailto:draganmanchov@abv.bg>,
<http://csop-velingrad.org>

X

Директор

УТВЪРЖДАВАМ

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА
РАБОТАТА
В ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА
ПОДДРЕПА
ВЕЛИНГРАД**

през учебната 2025/ 2026г.

**Правилникът за дейността на центъра е приет на заседание на
Педагогическия съвет/Протокол № 01/ 2025 г./ и е утвърден със Заповед
№55/ 26.09.2025 г. на директора**

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се уреждат функциите, дейностите, структурата, управлението, организацията на обучителния процес и на дейността на центъра за специална образователна подкрепа – Велинград.

Чл. 2. (1) ЦСОП - Велинград е център за подкрепа за личностно развитие, създаден по реда на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), който извършва:

1. диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа с деца и ученици, за които оценката на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование е установила, че съобразно образователните им потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа;

2. педагогическа и психологическа подкрепа;

3. прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците по т. 1;

4. обучение на деца и ученици по т. 1 в задължителна предучилищна и училищна възраст и професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация и/или за придобиване на квалификация по част от професия.

5. "Извършва подкрепа за личностно развитие от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(2) Центровете могат да извършват и дейности на ученическо общежитие само за учениците, обучаващи се в съответния център. Дейностите на ученическо общежитие се организират при необходимост и при наличие на материална база в съответствие с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, както и в случаите, в които не се организират от училище.

(3) Центърът организира транспорт и хранене за децата и учениците за подпомагане на достъпа до образование и на подкрепата за личностно развитие.

Чл. 3. (1) ЦСОП – Велинград е юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката, преобразуван със Заповед № РД-14-70 от 12 юли 2018 година на министъра на образованието и науката, с която ЦСОП гр. Ракитово се влива в ЦСОП-Велинград

(2) Центъра с адрес - гр. Велинград ползва имоти – публична държавна собственост, а с адрес гр. Ракитово ползва общински имот по сключен договор с общината.

Чл. 4. ЦСОП се финансират със средства от:

1. държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката;

2. собствени приходи;

3. други източници.

Глава втора ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ

Чл. 5. ЦСОП – Велинград във връзка и взаимодействие с другите институции в системата на предучилищното и училищното образование, със специализирани институции за деца, със социални услуги в общността, с лечебни заведения и интегрирани здравно-социални услуги и с родителите.

Чл. 6. (1) ЦСОП осъществява диагностична, рехабилитационна, корекционно-терапевтична и обучителна функция в областта на обучението и подкрепата за

личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

Чл. 7. В областта на диагностичната функция центърът извършва следните дейности: 1. идентифициране на силните страни на децата и учениците, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението им, и причините за тяхното възникване;

2. извършване на оценка на функционирането на децата и учениците от координиращ екип в центъра съгласно държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

3. определяне на вида и методите на обучение;

4. извършване на наблюдение и оценка на развитието на детето или ученика;

5. участие при необходимост със свои специалисти в екипи за подкрепа за личностно развитие в детски градини и училища и/или в регионални екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование при оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците.

Чл. 8. В областта на рехабилитационната и корекционно-терапевтичната функция центърът извършва следните дейности:

1. коригиране и компенсиране на затрудненията на децата и учениците за постигане на очакваните резултати от обучението;

2. осъществяване на групова и/или индивидуална терапия и рехабилитация (психологическа подкрепа, логопедична подкрепа, арттерапия, кинезитерапия, трудотерапия, ерготерапия и други) и на занимания по интереси (ателиета по интереси, музикални занимания, спортни занимания и други) като част от подкрепата за личностно развитие за оптимално развитие на силните страни и способностите на децата и учениците;

3. разработване на програми за участие на родителите в терапевтичните и рехабилитационните дейности, които се осъществяват с децата и учениците.

Чл. 9. В областта на обучителната функция центърът извършва следните дейности:¹ Учениците с умствена изостаналост и множество увреждания се обучават по:

(1). индивидуални учебни програми по общообразователните учебни предмети - Български език и литература, Математика, Роден край, Околен свят, Човекът и природата, Човекът и обществото, Биология и здравно образование, История и цивилизации, География и икономика, Технологии и предприемачество, Информатика, Информационни технологии и компютърно моделиране, Изобразително изкуство, Музика, Физическо възпитание и спорт/ЛФК; индивидуалните учебни програми се разработват в съответствие с учебното съдържание по общообразователните учебни предмети и са съобразени с индивидуалните потребности и възможности на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания и въз основа на рамкови изисквания съгласно приложение №4

(2). индивидуални програми за терапия и рехабилитация. Чрез индивидуалните и груповите терапии и рехабилитации се предоставя възможност за сензорна рехабилитация, формиране на фонематичен слух, развитие на речта, произношение, фонематична ритмика, обща и фина моторика, музикални стимулации, психологическа и арттерапия, предметна дейност и други.

(3) Общообразователната подготовка се осъществява в хода на цялото училищно обучение и обхваща следните адаптирани за ученици с умствена изостаналост и множество увреждания групи ключови компетентности:

¹ Чл.161 и 162 от НПО

а) основни компетентности в областта на българския език, умение за общуване - вербални и невербални начини за комуникация;
б) елементарни математически представи и понятия;
в) елементарни познания в областта на природните науки и технологиите;
г) фрагментарна дигитална компетентност;
д. умения за учене;
е) умения за социализация, социални и граждански познания;
ж. възможности за вземане на решения и за прилагането им;
з) културни познания и умения за изразяване чрез творчество; 9. нагласи за здравословен начин на живот и спорт.

1. обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в задължителна предучилищна и училищна възраст;

2. професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация и/или за придобиване на квалификация по част от професия;

3. подготовка на децата и учениците за социално включване и за професионална реализация;

4. участие при изготвянето на индивидуалните учебни планове и индивидуални учебни програми за обучение на учениците със специални образователни потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата;

5. разработване на дидактични материали за подпомагане на обучението и за подкрепа на развитието на деца и ученици със специални образователни потребности;

6. разработване на програми за участие на родителите при осъществяването на специалната образователна подкрепа на децата и учениците

Чл. 10. Центровете извършват дейностите по чл. 2, ал. 1 чрез:

1. провеждане на консултации на педагогически специалисти от детските градини и училищата при заявено тяхно желание по отношение на изготвянето на планове за подкрепа, индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми на ученици, които ще се обучават в центрове за специална образователна подкрепа;

2. запознаване на родителите с организацията на образователния процес и на подкрепата за личностно развитие, както и с конкретни начини за подкрепа на самоподготовката на децата им;

3. консултиране на родителите за усвояване на различни похвати на работа и общуване и за подкрепа на социалното включване на децата им, както и за използване на специализирана литература;

4. информиране на родителите за използването на различни видове терапия - арттерапия, музикотерапия, кинезитерапия, ерготерапия, сензорна стимулация и други, като част от допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата им;

5. консултиране на учениците със специални образователни потребности и техните родители за възможностите за професионално обучение и за последваща професионална реализация;

6. координиране с екипите за подкрепа за личностно развитие и с регионалните екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности на дейностите, свързани с оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

7. координиране с екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата на изпълнението на планове за подкрепа, индивидуалните учебни планове и индивидуалните учебни програми на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в центровете;

8. организиране и координиране на екипни срещи и съвместни дейности с екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности от детските градини и училищата;

9. развиване на разнообразни форми на сътрудничество с институции, с физически лица и с юридически лица с нестопанска цел за подпомагане предоставянето на подкрепа за личностно развитие и на социалното включване на децата и учениците със специални образователни потребности.

Глава трета **СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 11. . (1) Дейността на центъра е структурирана в четири направления:

1. специална образователна подкрепа - организиране на обучение на децата и учениците със специални образователни потребности в паралелки и групи (присъствено и дистанционно в условията на пандемията на COVID-19);

2. специална психолого-педагогическа подкрепа - диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа, при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

3. организационно-методическа дейност - взаимодействие с детски градини и училища и с други институции в системата на предучилищното и училищното образование, със специализирани институции за деца, със социални услуги в общността, с родителите;

4. административно-финансова и стопанска дейност.

(2) Ръководителите на паралелки по ал. 1, т. 1 имат статут на класни ръководители.

Чл. 12. /1/ За осъществяването на специалната психолого-педагогическа подкрепа по чл. 11, ал. 1, т. 2 със заповед на директора на центъра се създава координиращ екип при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(2) Със заповедта на директора за ръководител на екипа по ал. 1 се определя заместник-директор, учител или друг педагогически специалист от центъра.

(3) Съставът на координиращия екип се определя от директора на центъра.

(4) Координиращият екип по ал. 1 осъществява следните функции:

1. извършва оценка на функционирането на детето или ученика за определяне на:

а) интелектуалното и познавателното развитие;

б) комуникативните умения;

в) моторно-двигателните умения;

г) потенциалните възможности и уменията за самостоятелен и независим живот;

2. определя в зависимост от потребностите на детето или ученика въз основа на извършената оценка:

а) вида и формата на обучение на детето или ученика;

б) необходимата допълнителна подкрепа за личностно развитие - рехабилитационна и терапевтична работа;

в) заниманията по интереси;

3. осигурява взаимодействието и координира работата с родителите, с педагогическите и другите специалисти в центъра и с координатора по чл. 7 в детските градини и училищата за осигуряване на обучението и подкрепата на децата и учениците със специални образователни потребности и за подпомагане на процеса на обучение.

(5) При извършването на оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците специалистите от екипа по чл. 12, ал. 1:

1. използват конструирани или адаптирани в българска представителна извадка инструменти с доказани психометрични характеристики - валидност, надеждност, наличие на нормативни стойности, съобразно спецификата на всеки конкретен случай;
2. вземат предвид образователните и личните постижения на детето или ученика;
3. вземат предвид социалното и емоционалното развитие на детето или ученика;
4. използват формални и неформални методи на наблюдение и оценка;
5. използват събраната до момента информация за детето и ученика по чл. 29 от Нар.ПО;
6. вземат предвид информацията за детето или ученика, предоставена от ръководители на социални услуги в общността, в случаите, когато детето или ученикът ползват такива, както и от лечебни заведения при необходимост;
7. вземат предвид мнението на родителя;
8. вземат предвид мнението на детето или ученика - при възможност;
9. гарантират достъпа на информация за родителя през всички етапи на оценяващия процес;
10. спазват етичния кодекс на детската градина или училището.

(6) При извършване на оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици с физически увреждания и двигателни ограничения, с комуникативни нарушения, със сензорни увреждания, с множество увреждания при необходимост може да се използват технически средства и софтуери за допълваща и алтернативна комуникация (ДАК), както и средства за алтернативен достъп до компютър, като устройства за проследяване на погледа и специализирани софтуери за използването им, суичове, софтуери за управление на компютър с глас, алтернативни клавиатури и мишки и други, и системи за позициониране.

Чл. 13. (1) Центърът се ръководи, управлява и представлява от директор.

(2) Правата и задълженията на директора се определят в съответствие със ЗПУО, този правилник и длъжностната му характеристика.

(3) Директорът на центъра:

1. организира, контролира и отговаря за цялостната административно управленска и финансова дейност на центъра в съответствие със законите, нормативните, общите и индивидуалните административни актове в Република България;

2. представлява институцията пред органи, организации и лица и сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в съответствие с предоставените му правомощия;

3. координира и контролира цялостната дейност на учителите, специалистите и другите служители в центъра;

4. утвърждава програмите за квалификация на педагогическите специалисти;

5. утвърждава Стратегията и вътрешни правила за организация на работата в центъра;

6. утвърждава правилник за вътрешния трудов ред и прилага разпоредбите на трудовото законодателство по отношение на служителите в центъра;

7. контролира и отговаря за правилното водене и съхраняване на задължителните документи на центъра;

8. осигурява спазването и прилагането на държавните образователни стандарти по отношение на дейността на центъра;

9. организира периодични срещи с ръководствата на детските градини и училищата, в които са записани децата и учениците със специални образователни

потребности, за съвместно решаване на проблемите и обсъждане на резултатите от обучението, корекционно-терапевтичната и рехабилитационната работа;

10. осъществява контакти и взаимодействие с национални и международни институции, органи и организации във връзка с цялостната дейност на центъра;

11. съставя бюджет и отговаря за законосъобразното, ефективното, ефикасното и икономичното разходване на бюджетните средства;

12. разпорежда се с финансовите средства при спазване на действащите нормативни актове;

13. сключва, изменя и прекратява трудови договори с педагогическите специалисти и с останалите служители в центъра и утвърждава длъжностните им характеристики;

14. изготвя и утвърждава длъжностното разписание и утвърждава поименното разписание на длъжностите и работните заплати;

15. изготвя и утвърждава списък-образец № 3 съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

16. извършва преподавателска работа в съответствие с нормите за преподавателска работа;

17. изготвя доклад-оценка за извършеното обучение на децата и учениците в изнесените групи и паралелки по чл. 195, ал. 1 от ЗПУО, включително и за извършеното обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация или за квалификация по част от професия;

18. изпраща доклада-оценка на директора на училището или детската градина, от което е насочено детето или ученикът за обучение в центъра, за издаване на документ за завършено обучение;

19. създава организация за осигуряване на необходимите материални, финансови и човешки ресурси за обучението и за общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности;

20. създава условия за повишаване на квалификацията на служителите на центъра;

21. отговаря за осигуряването на здравословни и безопасни условия за обучение и труд в центъра;

22. председател е на педагогическия съвет и осигурява изпълнението на взетите от него решения;

23. ръководи разработването и изпълнението на проекти и програми на центъра за реализиране на държавната политика за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците по отношение дейността на центъра;

24. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки в центъра;

25. осъществява взаимодействие със съответното регионално управление на образованието и съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;

26. участва при разработване и обсъждане на нормативни актове и документи по компетентност;

27. организира и контролира поддържането на актуална информация на интернет страницата на центъра;

28. анализира и отчита цялостната дейност на центъра и предоставя информация на Министерството на образованието и науката чрез съответното регионално управление на образованието;

29. изпълнява и други функции, възложени му с нормативни и административни актове.

(4) При отсъствие на директора за срок, който е по-малък от 60 календарни дни, той се замества от заместник-директора, а при невъзможност – от определен педагогически специалист от центъра, със заповед, в която се посочват обемът на работата и правомощията му по време на отсъствието на директора.

Чл. 14. (1) При управлението на дейността на центъра директорът може да се подпомага от един или от няколко заместник-директори.

(2) Заместник-директорът по учебната дейност подпомага директора в цялостната му работа, като:

1. планира, ръководи и контролира обучителната, организационно-методическата, корекционно-терапевтичната и рехабилитационната дейност;

2. организира изготвянето на анализи и прогнози за потребностите от квалификационни дейности и обучения; организира проучването, обсъждането, популяризирането и въвеждането на иновации в специалната образователна подкрепа и в специалната психолого-педагогическа подкрепа;

3. организира разработването и актуализирането на планове, програмите, методическите и информационните материали;

4. участва в разработването на списък-образец № 3 на центъра за учебната година и на вътрешните правила за организация на работата в центъра;

5. извършва преподавателска работа в съответствие с нормите за преподавателска работа.

(3) Заместник-директорът по административно-стопанската дейност:

1. контролира административно-стопанската дейност и законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата на центъра съгласно утвърдения бюджет;

2. участва в изготвянето на договори за възлагане на работа;

3. участва в изготвянето на вътрешни правила за организация на работата в центъра;

4. участва в подготовката на документация за провеждане на процедури по Закона за обществените поръчки;

5. участва в разработването на структурното и поименното разписание на длъжностите, както и в подготовката на длъжностните характеристики на персонала;

6. участва при разработване на проекти/програми и координира изпълнението на проектните дейности.

Чл. 15. Главният счетоводител:

1. подпомага директора при съставянето на проекта на бюджет на центъра;

2. организира финансовата и счетоводната дейност на центъра;

3. организира законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата на центъра съгласно утвърдения бюджет;

4. разработва проект на счетоводната политика на центъра и проект на правила за документооборота;

5. организира и отговаря за съхраняването на счетоводната информация по предвидения в закон ред;

6. изготвя периодични отчети за касовото изпълнение на бюджета и годишен финансов отчет на центъра.

Чл. 16. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в центъра е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет на центъра включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) В заседанията на педагогическият съвет с право на съвещателен глас може да участват специалисти, осъществяващи терапевтични и рехабилитационни дейности и занимания по интереси, медицинското лице в центъра, а при необходимост -

директори, учители, координатори и членове на екипи за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности от детските градини и училищата, в които те са записани, както и родители на деца и ученици със специални образователни потребности, обучавани и подпомагани в центъра.

(4) Директорът е председател на педагогическия съвет и осигурява изпълнение на решенията му.

(5) Педагогическият съвет на центъра се свиква на редовно заседание не по-малко от четири пъти в рамките на учебната година.

(6) Извънредно заседание на педагогическия съвет се свиква от директора или по писмено искане до него на не по-малко от 1/3 от числения му състав.

(7) Решенията на педагогическия съвет се приемат с мнозинство на повече от половината от числения състав.

(8) За всяко заседание на педагогическия съвет се води протокол.

(9) Заседанията на педагогическия съвет се провеждат в извънучебно време.

Чл. 17. (1) Педагогическият съвет в центъра:

1. приема вътрешни правила за организация на работата в центъра;
 2. приема годишния план за дейността на центъра;
 3. приема графици и планове, свързани с дейността на центъра;
 4. приема мерки за повишаване качеството на обучението и на терапевтичните и рехабилитационните дейности;
 5. предлага на директора разкриване на групи за занимания по интереси;
 6. прави предложения на директора за награждаване на деца и ученици;
 7. определя символи и ритуали на центъра;
 8. приема етичен кодекс на общността в центъра;
 9. запознава се с бюджета на центъра, както и с отчетите за неговото изпълнение;
 10. периодично, най-малко три пъти през учебната година, проследява и обсъжда резултатите от обучението, терапевтичната и рехабилитационната работа и предлага мерки за съвместни дейности на учителите и другите специалисти за подобряването им;
 11. упражнява и други правомощия, определени с нормативен акт.
- (2) Документите по ал. 1, т. 1 - 4 се публикуват на интернет страницата на центъра.

Глава четвърта ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА

Чл. 18. Организацията на работата в ЦСОП-Велинград се осъществява в съответствие с разпоредбите на ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА, издаден от Министъра на МОН и обн. ДВ.бр.11 от 05.02.2019 г.

Чл. 19. В годишния план за дейността на центъра се включват:

1. темите и графикът за заседанията на педагогическия съвет;
2. дейностите за постигане на резултатите от обучението, от терапевтичния и рехабилитационния процес;
3. дейностите на групите за занимания по интереси;
4. дейностите по осъществяване на вътрешен контрол;
5. дейностите за взаимодействие с родители, институции и организации;
6. дейностите, свързани с повишаване на квалификацията на специалистите.

Чл. 20. Центровете осъществяват дейността си чрез екип от специалисти, в който се включват учители - специални педагози, включително с квалификация по предучилищна педагогика - за подготвителните групи, с квалификация по начална педагогика и по съответен учебен предмет, учители за обучение по специалности от професии или по

част от професия, психолози, логопеди, рехабилитатори, арттерапевти, социални педагози и други специалисти при необходимост, както и чрез други служители в центъра.

Чл. 21. Центровете водят и съхраняват задължителните документи в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 22.(1) Работното време на служителите в центровете е 8 часа при 5-дневна работна седмица.

(2) За времето на ОРЕС среда педагогическите специалисти изпълняват нормата си преподавателска работа чрез дистанционни учебни часове съобразно седмичното разписание, утвърдено от директора.

(3) За времето на несинхронно ОРЕС за изпълнение на нормата преподавателска работа на педагогически специалист се приема, ако лицето има изпълнени не по-малко от 5 астрономически часа дневно или 25 астрономически часа седмично (при 5-дневна работна седмица) за дейности по текуща обратна връзка за резултатите от обучението и по оценяване на учениците съобразно график за дистанционните учебни часове и за текущата обратна връзка и оценяването, утвърден от директора. Организацията на отчитането на работата от разстояние в електронна среда се извършва от директора на ЦСОП-Велинград.

Чл. 23. Педагогическите специалисти и останалите служители в центровете изпълняват възложените им задачи съобразно утвърдени от директора вътрешни правила за организация на работата в центъра, вътрешни правила за организация на работа и длъжностни характеристики.

Глава пета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС И НА ПОДКРЕПАТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Чл. 24. Обучението на децата и учениците със специални образователни потребности в ЦСОП се организира съгласно ЗПУО, държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, ДОС за предучилищното образование и в съответствие с:

1. индивидуални учебни планове съгласно държавния образователен стандарт за учебния план, утвърдени от директорите на училищата, в които учениците са записани, и съгласувани с директора на центъра;

2. индивидуални учебни програми, разработени от учителите по съответните учебни предмети и от специалистите в екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците съгласно учебните програми по общообразователните учебни предмети, утвърдени от директорите на училищата, в които учениците са записани, и съгласувани с директора на центъра;

3. познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, утвърдени от министъра на образованието и науката;

4. учебни планове и програми за професионално обучение за ученици със специални образователни потребности съгласно Закона за професионалното образование и обучение и държавните образователни стандарти за придобиването квалификации по професии.

Чл. 25. (1) Образователният процес се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември.

(3) Учебното време за всички форми на обучение се организира в учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(4) Пет учебни дни от учебното време в дневна форма на обучение в класовете от

I до III включително задължително се използват за проектни и творчески дейности, които се реализират в учебните часове от учебния план. Учебните дни за проектни и творчески дейности може да се планират като последователни в рамките на една учебна седмица или в отделни непоследователни учебни дни.

(5) Учебното време в дистанционните учебни часове включва времето за провеждане на урок в електронна среда и за взаимодействие между учителя и ученика по време или извън урока.

(6) Образователният процес се организира присъствено и дистанционно в електронна среда по предварително обсъден и приет от педагогически съвет списък от мерки, които да улеснят бързото и плавно преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда от разстояние (ОЕСР) или при невъзможност за осъществяване на такова – към обучение от разстояние на хартия.

(7) При възможност да се приложи стратегия на невзаимодействие между групи паралелки (напр. паралелките от един клас, от един етап чрез обособяване на отделни етажи, сектори).

Чл. 26. (1) Учебното време на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания се определя съгласно броя на учебните седмици в рамковия учебен план за съответния клас.

(2) Броят на учебните часове в индивидуалните учебни планове на учениците с умствена изостаналост и множество увреждания за всеки учебен предмет не може да е по-голям от броя на учебните часове за всеки учебен предмет в училищния учебен план, като общият брой на учебните часове в раздел А на индивидуалния учебен план не може да е повече от 22 учебни часа седмично.

Чл. 27. (1) Обучението и дейностите за подкрепа на личностното развитие на учениците се осъществяват:

1. В рамките на цял ден – за учениците от I до VII клас

2. В рамките на цял ден или на половин ден - за учениците след VII-ми клас.

Чл. 28. (1) Продължителността на учебния час в центъра за специална образователна подкрепа е 35 минути, а на педагогическата ситуация – до 30 минути. Продължителността на междучасието е 10 минути, а на голямото междучасие – 30 минути.

(2) Продължителността на индивидуалните и груповите терапевтични и рехабилитационни занятия е от 15 до 35 минути по преценка на съответния специалист съобразно потребностите на детето или ученика, а на заниманията по интереси – 35 минути.

(3) Началото на учебния ден се определя в правилника за вътрешния трудов ред.

Чл. 29. (1) Центърът осъществява дейността си в съответствие с дневно разписание на образователния процес, дневния режим и с графика на дейностите, приети от педагогическия съвет и утвърдени от директора.

(2) Дневното разписание на образователния процес разпределя учебното време за деня и съдържа:

1. брой учебни часове на паралелките и групите;

2. брой часове на групите за целодневна организация на учебния ден;

3. брой часове за терапевтична и рехабилитационна работа.

(3) Дневното разписание на ЦСОП може да се промени при ОРЕС.

(4) Обучението се провежда по седмично разписание, а допълнителната подкрепа за личностно развитие (терапевтичните дейности) се провежда по график на терапевта, съобразен с индивидуалния учебен план и плана за подкрепа на ученика.

Чл. 30. (1) Дейността в ЦСОП се провежда в съответствие с графика за учебното време и ваканциите за съответната учебна година, утвърден от министъра на образованието и

науката.

График на учебното време за учебната 2024/2025 година, съгласно Заповед РД09-2069/26.08.2025 г. на Министъра на МОН:

Начало и край на ваканциите с изключение на лятната през учебната 2025 – 2026 година:

31.10.2025 г. – 03.11.2025 г. вкл. есенна

24.12.2025 г. – 04.01.2026 г. вкл. коледна

31.01.2026 г. – 02.02.2026 г. вкл. междусрочна

04.04.2026 г. – 13.04.2026 г. вкл. пролетна за I – XI клас

08.04.2026 г. – 13.04.2026 г. вкл. пролетна за XII клас

Начало на втория учебен срок:

03.02.2026 г. – I – XII клас

Неучебни дни:

02.03.2026 г. неучебен ден

20.05.2026 г. задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература

22.05.2026 г. втори задължителен държавен зрелостен изпит и задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация

17.06.2026 г. изпит по български език и литература от националното външно оценяване в края на VII и на X клас

19.06.2026 г. изпит по математика с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на VII и на X клас

Край на втория учебен срок:

15.05.2026 г. XII клас

29.05.2026 г. I – III клас

12.06.2026 г. IV – VI клас

30.06.2026 г. V – VI клас (за паралелки в спортни училища)

30.06.2026 г. VII – XI клас (в периода 01.07.2026 г. – 31.08.2026 г. + 2 седмици за производствена практика за учениците в паралелки с професионална подготовка в X и XI клас и + 4 седмици за практическо обучение в реална работна среда за учениците в дуална система на обучение в XI клас)

Лятна ваканционна програма – 2026г.

(2) Ваканциите може да се използват за занимания в паралелките и групите по чл. 17, ал. 2, т. 1 по препоръка на координиращия екип в центъра и със съгласието на родителите.

Чл. 31. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие в центъра се провежда като:

1. индивидуална и/или групова работа – с деца и ученици със специални образователни потребности от паралелките и групите по чл. 17, ал. 2, т. 1 в центъра;

2. индивидуална и/или групова работа с деца и ученици със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини и училища.

Чл. 32. 1) Броят на децата и учениците в групите и паралелките за деца и ученици с множество увреждания в ЦСОП е съгласно Приложение № 7 към чл. 53 от Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование - 4 до 6 /8-12 според образователните потребности, възможностите за адаптация и поведенческите особености на децата и учениците.

(2) Броят на децата и учениците със специални образователни потребности в групите за терапевтични и рехабилитационни дейности и за занимания по интереси е:

1. в групите за терапевтични и рехабилитационни дейности (психологическа подкрепа, логопедични занимания, арттерапия, кинезитерапия и други) – от 3 до 6;

2. в групите за занимания по интереси (ателиета по интереси, музикални занимания, спортни занимания и други) – от 6 до 10.

(3) Индивидуалните терапевтични и рехабилитационни занятия на деца и ученици в центъра за специална образователна подкрепа се определят въз основа на оценката на координиращия екип и се планират в плана за подкрепа.

(4) При формирането на групите се отчита равнището на психо-физическото развитие, съотнесено към възрастовата норма, позволяващо достигане на целите, заложи в учебния план и плана за подкрепа на ученика. Под внимание се взема и наличието на развитие, по-ниско от възрастовата норма, забавен темп или неравномерност на овладяване на познавателните процеси, затрудняващи усвояването на учебното съдържание и училищната адаптация.

(5) Индивидуалната или групова терапевтична подкрепа може да се провежда от специалиста в определен учебен час в групата/паралелката, от която са децата или учениците, съвместно с ръководителя на групата/паралелката.

(6) Терапевтична подкрепа на дете или ученик при необходимост може да се провежда съвместно от двама и повече специалисти.

Чл. 33. (1) Целодневната организация на учебния ден в центровете за специална образователна подкрепа може да бъде различна от дейностите по чл.17 ал. 1 от Наредба №10 на МОН за организация на дейностите, в зависимост от терапевтичната и рехабилитационната работа с учениците със специални образователни потребности, които се обучават в тях.

(2) Целодневната организация на учебния ден предоставя допълнителни условия за взаимодействие и сътрудничество между всички участници в образователния процес, за екипна работа с цел развитие на компетентностите на всеки ученик за успешна личностна реализация и подкрепа за личностното развитие.

Чл. 34. (1) Оценяването на постиженията по индивидуалните учебни програми на учениците със специални образователни потребности, които се обучават в център за специална образователна подкрепа, се осъществява в съответствие с чл. 120, ал. 7 и 8 от ЗПУО и при условието на чл. 118, ал. 4 от ЗПУО.

(2) При оценяването на ученици с умствена изостаналост и множество увреждания екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика или координиращият екип в центъра за специална образователна подкрепа използва различни методи и подходи, инструменти и методики за вербално и невербално оценяване в съответствие с чл. 76, ал. 1, т. 1 и ал. 2.

(3) Установяването на придобитите компетентности като очаквани резултати от обучението по индивидуалните учебни програми на учениците по ал. 1 се осъществява от учителите, които преподават по учебните предмети от индивидуалните учебни планове на учениците, съвместно с координиращия екип на центъра.

(4) В края на първия учебен срок се извършва преглед на резултатите от обучението по индивидуалната учебна програма, като постигнатото равнище на компетентности на ученика с умствена изостаналост и множество увреждания се отразява в протокол. Въз основа на прегледа при необходимост се актуализира индивидуалната учебна програма по един или повече учебни предмети от индивидуалния учебен план на ученика.

(5) В края на учебната година се извършва цялостен преглед на резултатите от обучението по индивидуалната учебна програма, като в протокол се отразява постигнатото равнище на компетентности на ученика. Протоколът от прегледа на резултатите от обучението по индивидуалната учебна програма е неразделна част от документите в личното образователно дело на ученика и се предава заедно с останалите негови документи при прехода му от една институция в друга в системата на предучилищното и училищното образование.

(6) Прегледът по ал. 3 и 4 се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие

на ученика съвместно с учителя по съответния учебен предмет, а когато ученикът се обучава в център за специална образователна подкрепа – съвместно с учителите в центъра.

Чл. 35 (1) ЦСОП - Велинград не издава документ за завършен клас, етап или степен на образование.

(2) Директорът на центъра в края на учебната година изготвя по предложение на координиращия екип доклад-оценка за всяко дете или ученик със специални образователни потребности за извършеното обучение по индивидуалните учебни планове и програми, за обучението за придобиване на първа степен на професионална квалификация или за квалификация по част от професия.

(3) Копие от доклада-оценка по ал. 2 се предоставя на РЦПППО

(4) В доклада-оценка се отразяват резултатите по образователни направления и готовността на детето за постъпване в I клас или резултатите на ученика от обучението по индивидуалните учебни програми и се отчита индивидуалния напредък на детето или на ученика.

(5) Директорът на центъра изпраща до 5 дни от края на втория учебен срок на учебната година доклад-оценката на директора на детската градина или училището, където е записано детето или ученикът, за издаване на удостоверение за задължително предучилищно образование, на удостоверение за завършен клас или за удостоверяване в ученическата книжка на завършено обучение в V, VI, VIII, IX и XI клас.

(6) Директорът на центъра в края на учебната година по предложение на координиращия екип изготвя доклад-оценка на всеки ученик със специални образователни потребности, завършил VII, X или XI клас, за постигнатите резултати от обучението по индивидуалните учебни програми.

(7) До 5 дни от края на втория учебен срок на учебната година докладът-оценка по ал. 6 се предоставя на директора на училището, в което е записан ученикът, за издаване на удостоверение за завършен VII, X или XII клас. Удостоверението за завършен VII или X дава право на ученика да продължи обучението си в VIII, съответно в XI клас и на професионално обучение. Удостоверението за завършен XII клас дава право на ученика на професионално обучение

(8) Директорът на центъра изготвя доклад-оценка до директора на училището за допускане на ученици, които се обучават в паралелки за професионално обучение в центъра за специална образователна подкрепа, до държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията, или до изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

(9) В срок до 5 дни от провеждането на държавния изпит за придобиване на професионална квалификация или на изпита за придобиване на професионална квалификация директорът на центъра изпраща доклад-оценка за резултатите от положените изпити до директора на училището, в което е записан ученикът, за издаване на свидетелство за първа степен на професионална квалификация или на удостоверение за професионално обучение.

Чл. 36. (1) Обучението на децата и учениците по ал. 1 може да се извършва и в социалната услуга в общността от учители на ЦСОП, когато децата и учениците от социалната услуга са с увреждания, които възпрепятстват придвижването им, след предварително съгласуване със съответната дирекция „Социално подпомагане“, на територията на която се предоставя социалната услуга.

(2) Групите по ал.2 се организират в социалните услуги в общността със заповед на кмета на общината по предложение на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.

Чл. 37. (1) ЦСОП - Велинград може да организира и да предоставя допълнителна подкрепа по чл.187, ал. 1, т. 2-5 от ЗПУО на деца ученици със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини и в училища.

(2) Предоставянето на допълнителна подкрепа по ал.1 се извършва след одобряването ѝ от регионалния екип за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

(3) Предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците по ал. 1 се осъществява чрез включването им в групи за терапевтични и рехабилитационни дейности в центъра за специална образователна подкрепа.

(4) Включването на децата и учениците по ал. 1 в групи за терапевтични и рехабилитационни дейности се съгласува с първостепенния разпоредител с бюджет на центъра за специална образователна подкрепа.

Чл. 37. Екипът на центъра със заострено внимание и ангажираност да анализира поведението и най-вече симптомите за случаи на деца и ученици, жертви на насилие или в риск от насилие, тормоз и при кризисна интервенция незабавно да подава информация до Координационния съвет за справяне с насилието и училищния тормоз, в училищната комисия по превенция от насилие и училищната комисия за борба с противообществените прояви, които да информират РПУ на МВР, съответните отдели за Закрила на детето към Дирекция – Социално подпомагане, РУО - гр. Пазарджик и на национална телефонна линия за деца – **116 111**. При необходимост, информира на тел. **112** - Полиция, Пожарна, Гражданска защита, Спешна и неотложна помощ, ръководството на центъра.

Чл.38. За съдействие към социалната система по силата на чл.7, ал., от ЗЗДет., лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавна агенция за закрила на детето или Министерство на вътрешните работи. По силата на чл.7, ал.2 от ЗЗДет., същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

Чл.39. Педагогическият специалист осъществява връзка и взаимодействие с родители, настойници или попечители на учениците след уточнен разговор със съответния класен ръководител в училището, в което е записан ученикът. Прилага програми за подкрепа и обучение на семейството в изграждане на личностно значими мотиви и полезни умения, детето и ученика за самостоятелен и независим живот.

Чл.40. Всеки член на екипа при ЦСОП-Велинград спазва Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и на други разпоредби за защитата на данни на равнище Съюз или държава членка и на политиките на администратора или обработващия лични данни по отношение на защитата на личните данни, включително възлагането на отговорности, повишаването на осведомеността и обучението на персонала, участващ в операциите по обработване.

Чл.41. (1) В ЦСОП-Велинград се забраняват действия, свързани със:

1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
2. осъществяването на политическа и партийна дейност;
3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

(2) В ЦСОП-Велинград идеологии, доктрини и системи от възгледи и идеи се

изучават за постигане на целите по чл. 5, за формиране на национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците и при спазване на държавните образователни стандарти и на учебните програми.

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДЪРЖКА - ВЕЛИНГРАД
Бул. „Съединение“ 256, e-mail: 1301811@abv.bg , тел.: 0359 5 30 35

ЗАПОВЕД
№55 /26.09.2025 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 181 от Кодекса на труда, чл.31, ал.1 т.2 и т.6 от НАРЕДБА № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и чл.13, ал.3, т.5 на Правилника за устройството и дейността на центровете за специална образователна подкрепа и Решение на ПС с Протокол №01/2025 година

УТВЪРЖДАВАМ:

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ЦЕНТЪР ЗА
СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДЪРЖКА ВЕЛИНГРАД**

през учебната 2025 / 2026г.

Вътрешните правила са за всички работещи в центъра в гр. Велинград и гр. Ракитово. Неизпълнението им се счита за нарушение на трудовата дисциплина.

Настоящата заповед да се доведе от ЗАТС до знанието на работещите в центъра срещу подпис за сведение и изпълнение.

Директор:
Елена Канлиева

ЗАПОЗНАТИ СЪС ЗАПОВЕДТА:

№ по ред	Име и фамилия	Заемана длъжност	Подпис на лицето
1.	Елена Канлиева	Директор	
2.	Тамара Маргова	ЗДУД	
3.	Александра Ачева	Учител	
4.	София Илинова	Старши учител	
5.	Величка Вучкова	Старши учител	
6.	Жана Василева	Старши учител	
7.	Тодорка Коцева	Старши учител	
8.	Юлия Хорозова	Старши учител	

9.	Мария Кюлюмова	Старши учител	
10.	Антон Добрев	Учител	
11.	Десислава Юркова	Учител	
12.	Гергана Георгиева	Логопед	
13.	Ели Мирчева	Старши учител-терапевт	
14.	Емилия Кадъова	Старши учител	
15.	Дарина Печалова	Психолог	
16.	Венера Арсенова-Гагова	Логопед	
17.	Величка Вучкова	Старши учител	
18.	Цанко Арнаудов	Учител	
19.	Георги Мяшков	Гл. счетоводител	
20.	Петър Кининчев	Шофьор	
21.	Соня Джонева	Мед.лице	
22.	Виктория Бегова	Хигиенист	
23.	Марияна Кининчева	Хигиенист	
24.	Димитрийка Таслева	Помощник на учителя	
25.	Елена Тодорова	ЗАТС	
26.	Ахмед Чолак	Учител	
27.			